

Lisette Custermans krijgt LEIFtime Achievement Award

29/11/18 om 12:06 - Bijgewerkt om 11:15

De palliatieve thuisbegeleidingsdienst Omega bestaat 30 jaar. Ooit was ze de eerste, nu heeft elke regio zijn eigen thuisbegeleidingsdienst. En dat zal, ook na de zesde staatshervorming, niet veranderen. Dat werd duidelijk tijdens het symposium '30 jaar palliatieve zorg in België' dat vorige zaterdag in Brussel heeft plaats gevonden.

© -

Een afgeladen zaal vol mensen die op een of andere manier met Omega te maken hebben, bewijzen dat palliatieve zorg, meer dan ooit, 'levend' is. Uit de getuigenissen en de debatten bleek duidelijk dat palliatieve thuiszorg niet meer weg te denken is in ons gezondheidssysteem. Het nut van palliatieve thuiszorg staat niet meer ter discussie. En ook na de zesde staatshervorming moet de organisatie van palliatieve zorg meer dan ooit blijven functioneren. Cruciale vraag: hoe zal ze georganiseerd worden? Overkoepelend per ziekenhuisnetwerk? Kleiner georganiseerd op het niveau van de eerstelijnszones? Palliatieve zorg behelst immers meer dan thuiszorg. Het gaat ook om palliatieve zorg in de ziekenhuizen, dagcentra, ouderenzorg, thuiszorg. Ruth Raes, Transitiecoach Eerste Lijn voor de Vlaamse overheid, probeerde de aanwezigen mee te loodsen doorheen de uitdagingen die ons staan op te wachten. Er is een ontwerpdecreet betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg,

regionale zorgplatformen en ondersteuning van eerstelijns zorgaanbieders die principieel is goedgekeurd en naar verwachting in de lente van 2019 door het Vlaams parlement moet worden bevestigd.

Eerstelijnszones

Ook de eerstelijnszones staan op punt: Vlaanderen is verdeeld in 60 eerstelijnszones die qua afgrenzing zoveel mogelijk gelijklopen met een van de 11 goedgekeurde ziekenhuisnetwerken. Aan het einde van de rit zullen er 13 ziekenhuisnetwerken zijn in Vlaanderen, maar twee hebben nog geen goedkeuring gekregen. Die eerstelijnszones staan in voor de lijn preventie-cuatie-palliatie. Boven die eerstelijnszones zullen de regionale zorgplatformen staan. Die moeten de eerstelijnszorg en de gespecialiseerde zorg op elkaar afstemmen. Problemen die het werkgebied van de zorggraden overstijgen zal ze behandelen en ze hebben een adviesfunctie naar de Vlaamse overheid.

Op dit moment werkt men aan de regionale afbakening daarvan. Per regionaal zorgplatform voorziet men ongeveer twee eerstelijnszones, of een inwonersbestand van ongeveer 300.000 inwoners. Palliatieve zorg zou op dit niveau ook functioneren: groot genoeg om voldoende expertise te hebben, klein genoeg om beheersbaar te blijven.

Om die structuren te voorzien van voldoende expertise, is er VIVEL, het Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn. Dat zal informatie en data ter beschikking stellen, moet evidence based strategieën, methodieken en implementatietools uitwerken, coachen, adviseren, vorming geven en sensibiliseren, innovatie stimuleren... LEIF en de Federatie Palliatieve Zorg Vlaanderen zijn - wat ze noemen - 'betrokken actoren' bij Vivel.

Aangezien de woonzorgcentra verplicht ook toetreden tot die eerstelijnszones, zal de uitwisseling van expertise ook tot in die woonzorgcentra doordringen.

Maar ondanks die zesde staatshervorming, weten we nu al dat er nog altijd heikele punten zullen zijn. Zo blijven de palliatieve supportteams in de ziekenhuizen federale materie.

De grootste uitdaging blijft een uitdaging waarmee we nu al kampen: de financiering.

De deelnemers aan het symposium kregen dus een flinke hap te slikken. Gelukkig was er de tussentijdse interventie van Pascale Platel die op een zeer geraffineerde en fijne manier palliatieve zorg en de dood 'binnenskamers' hield.

LEIFtime Achievement Award

Het symposium eindigde met de uitreiking van de LEIFtime Achievement Award, een prijs die personen in de aandacht wil brengen die uitzonderlijk hebben bijgedragen aan de totstandkoming van initiatieven en maatregelen voor een waardig levenseinde voor iedereen. In vorige edities ging deze prijs al naar Ri De Ridder, Etienne Vermeersch, de ministers Vandenbroucke, Aelvoet en Anciaux en Jacinta De Roeck, Jeannine Leduc en Myriam Vanlerbergh. De prijs werd dit jaar uitgereikt door minister van Volksgezondheid, Welzijn en Gezin Jo Vandeuren en ze ging naar Lisette Custerms, die 30 jaar geleden aan de basis lag van palliatieve thuiszorg in Vlaanderen.

Hoe Lisette Custerms er toen toe kwam om Omega op te richten, staat overigens in het boek 'Voor altijd thuis' (Wim Distelmans en Désirée De Poot), een boek dat ter gelegenheid van het 30-jarige bestaan van Omega werd geschreven. Het boek bevat ondermeer getuigenissen van mantelzorgers (oa Sven Gatz), professionele medewerkers en mensen op het terrein.

Voor altijd thuis, Désirée De Poot en Wim Distelmans, Houtekiet, 222 blz, 21,99 euro.